

Gilze en Rijen 2025

Voorwoord

Voor u ligt de tekst van de toekomstvisie voor de gemeente Gilze en Rijen. Met deze tekst willen wij richting geven aan het beleid van de gemeente in de periode tussen nu en 2025. We hebben een mooie en sterke gemeente. Dat willen we zo houden en zelfs nog versterken. Dat kunnen we en willen we als gemeente niet alleen doen. Daarvoor hebben wij u, inwoners, ondernemers, verenigingen en maatschappelijke organisaties in Gilze en Rijen, hard nodig: **Wij zijn Gilze en Rijen!**

Samen kunnen we werken aan behoud en versterking van de vitaliteit van onze dorpen. We prijzen ons gelukkig met het gemeenschapsgevoel in onze dorpen en kunnen dat als kracht gebruiken om aan de vitaliteit te werken. Samen kunnen we werken aan versterking van de werkgelegenheid, aan het voorzieningenniveau in onze gemeente en aan een bloeiend verenigingsleven op sociaal-cultureel gebied en op het vlak van de sport. We kunnen de kracht die onze gemeente kent goed benutten. Het bestuur staat niet boven de samenleving, maar er middenin. Wij willen de rol vervullen van verbinder tussen inwoners en organisaties in onze samenleving. De gemeentelijke organisatie staat ten dienste van de gemeenschap.

We willen ook buiten onze gemeentegrenzen samenwerken, met onze buurgemeenten. Vanuit een sterke zelfstandige positie kiezen wij er voor om met gemeenten uit de regio Midden-Brabant de economische structuur van onze regio te versterken. Daar profiteren wij allemaal van.

De visie is tot stand gekomen in intensief overleg met de inwoners en de maatschappelijke organisaties. In het najaar van 2011 hebben we rondetafel gesprekken gevoerd met vertegenwoordigers van verenigingen, belangengroeperingen en maatschappelijke organisaties. In maart 2012 hebben we openbare bijeenkomsten georganiseerd, waarin de inwoners hun mening hebben gegeven over onderwerpen uit de visie. Wij hebben die meegenomen in onze visie. Ook voor de visie geldt: **Wij zijn Gilze en Rijen!**

Deze toekomstvisie geeft aan welke toekomst wij met elkaar wenselijk vinden. Wij willen samen met u werk maken van deze toekomstvisie. Wij kijken verder dan een bestuursperiode van vier jaar. Wij kijken naar de Gilze en Rijen in 2025. Deze visie is geen blauwdruk, maar richtsnoer en inspiratiebron. Graag gaan wij samen met u aan de slag om de ambities, keuzes en richtingen in deze visie verder uit te werken en aan te scherpen..

1. Inleiding

Voor u ligt de toekomstvisie 'Samen werken aan Ontwikkeling; Wij zijn Gilze en Rijen!' De visie geeft een beeld van de gewenste ontwikkeling van onze gemeente tussen nu en 2025.

Onze gemeente heeft haar inwoners veel te bieden. Het is goed wonen, werken en leven in Gilze en Rijen. Er is volop bedrijvigheid, er is ruimte om te wonen en te leven en er zijn veel voorzieningen voor sport en cultuur. De voordelen van het wonen in dorpen in het groen zijn goed te combineren met de bereikbaarheid van stedelijke voorzieningen in Tilburg en Breda. Het is belangrijk om die kwaliteiten te behouden en ze verder te versterken. Ook willen we nieuwe kwaliteiten ontwikkelen. Dat kan alleen maar als we er met z'n allen aan werken. Het is nodig dat wij als gemeente verbindingen leggen met inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties en met de ons omringende gemeenten.

Het college heeft de visie opgesteld. Wij hebben ons bij het opstellen van de toekomstvisie gebaseerd op opvattingen van vertegenwoordigers van bedrijven, verenigingen en andere maatschappelijke organisaties. In een aantal rondetafelsessies is met hen van gedachten gewisseld over de toekomst van onze gemeente. Inwoners hebben hun mening kunnen geven in twee openbare bijeenkomsten in maart. Het is nu aan de gemeenteraad om er zijn visie van te maken.

Toekomstvisie als stip op de horizon

Wij zetten een stip op de horizon. Die ligt bij 2025. Het gaat dus over een bescheiden termijn van dertien jaar. Veranderingen in economie en samenleving gaan zo snel dat wij een visie op langere termijn niet zo zinvol vinden.

Centrale begrippen in deze visie zijn: ontwikkeling (van bedrijven en van onze dorpen), samenwerken (aan de kwaliteit van onze woonomgeving en met omliggende gemeenten) en kracht (van onze gemeenschappen en de eigen kracht van onze gemeente).

De toekomstvisie is richtinggevend voor het beleid en het handelen van de gemeente en verbindt ontwikkelingen die op het oog los van elkaar staan. Zij geeft aan wat de gemeente wil betekenen voor haar inwoners, wat de inwoners van ons kunnen verwachten, maar ook wat de gemeente van haar inwoners verwacht. Ook geeft de visie aan wat de gemeente in de regio wil betekenen en wat de regio en buurgemeenten wel en niet van de gemeente kunnen verwachten.

De visie heeft als functie dat zij:

- een beeld geeft van de gewenste ontwikkeling van de gemeente Gilze en Rijen, de kernen en het buitengebied tussen nu en 2025;
- richtsnoer is voor het toekomstig handelen van de gemeente;
- aangeeft wat de rollen van inwoners, bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties daarbij zijn;
- aan het gemeentebestuur een afwegingskader biedt voor het maken van toekomstige richtinggevende keuzes over taak- en rolopvatting op verschillende beleidsterreinen, binnen de financiële mogelijkheden.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 schetsen wij allereerst enkele algemene trends en ontwikkelingen en de mogelijke betekenissen daarvan voor onze gemeente. Vervolgens schetsen wij kort de situatie in onze gemeente anno 2012. Ten slotte formuleren wij bestuurlijke ambities voor de toekomstige ontwikkeling van de gemeente Gilze en Rijen.

In hoofdstuk 3 laten wij zien welke richtingen en keuzes voor de gemeente Gilze en Rijen wij maken. Dit hebben wij gedaan in vijf onderling samenhangende paragrafen:

- dorpen in het groen tussen twee steden;
- wonen en leven met oog voor elkaar;
- ruimte voor bedrijvigheid;
- een mooi en duurzaam buitengebied;
- verbindend bestuur dicht bij de inwoners.

Ten slotte staan we in hoofdstuk 4 kort stil bij wat het vervolg is op deze toekomstvisie. Wat de gemeente de komende jaren gaat doen om te handelen in overeenstemming met de inhoudelijke lijnen die we in deze visie hebben neergezet. De toekomstvisie is natuurlijk nog abstract. Het zijn voornemens. In samenspraak met inwoners, bedrijven, verenigingen en andere organisaties en met buurgemeenten gaan wij de voornemens vertalen en uitwerken in beleid en concrete handelingen van de gemeente. En we bekijken wat de voornemens betekenen voor de ontwikkeling van de gemeentelijke organisatie en haar medewerkers.

2. Trends en Gilze en Rijen in 2012

2.1. Trends en ontwikkelingen

De omgeving van onze gemeente verandert in rap tempo. Bij het formuleren van ambities en richtingen voor de toekomst moet de gemeente rekening houden met belangrijke algemene trends en ontwikkelingen. De trends en ontwikkelingen leiden tot een behoefte om nog meer uit te gaan van de organisatie- en uitvoeringskracht van inwoners en van organisaties in onze gemeente. Als gemeentelijke overheid kunnen en willen wij niet alles regelen en sturen. Wij zien de gemeente meer als verbinder tussen inwoners en organisaties in plaats van de overheid die boven de samenleving staat.

Wij zien de volgende trends en ontwikkelingen:

- demografische ontwikkeling: vergrijzing en ontgroening en krappere arbeidsmarkt;
- verandering in economische ontwikkeling;
- maatschappelijke schaalvergroting;
- toenemende mobiliteit;
- individualisering in de samenleving;
- digitalisering van dienstverlening en opkomst van nieuwe distributiekanaalen;
- decentralisatie van rijkstaken in combinatie met efficiencykortingen.

Deze trends en ontwikkelingen vormen hebben zowel kansen als bedreigingen voor onze gemeente in zich. Wat merken we in Gilze en Rijen van deze ontwikkelingen?

Ontwikkeling in bevolkingssamenstelling

De bevolkingssamenstelling in Gilze en Rijen verandert. Het aantal woningen en het aantal inwoners in onze gemeente neemt in de komende jaren volgens prognoses van het CBS en de provincie nog toe. Het aandeel 65-plussers neemt toe en het aandeel van jongeren onder de 20 jaar neemt af. Daarnaast komen er steeds meer arbeidsmigranten.

Krappere arbeidsmarkt

De zogenaamde 'babyboomgeneratie' is met pensioen of gaat de komende jaren met pensioen. Wij staan voor de uitdaging om Gilze en Rijen een plek te laten zijn waar mensen graag werken en graag dicht bij hun werk wonen en leven. Het heeft ook gevolgen voor de gemeente Gilze en Rijen als werkgever. De gemeentelijke organisatie zal op de arbeidsmarkt steeds beter haar best moeten doen om een aantrekkelijke werkgever te zijn.

Recessie en bezuinigingen

De huidige economische recessie werkt de komende jaren door in teruglopende inkomsten voor de gemeente. De uitgaven voor sociale uitkeringen kunnen juist stijgen. De toekomstige financiële draagkracht van de gemeente is niet genoeg om de voorzieningen in de openbare ruimte en voor sport, welzijn, cultuur en vrije tijd op peil te houden.

Duurzaamheid als economische factor

De economie blijft in ontwikkeling. De perspectieven in dit deel van Brabant zijn niet slecht. In nieuwe economische ontwikkeling zal Duurzaamheid een belangrijke factor zijn. Bedrijven van verschillende omvang kunnen daaraan bijdragen. Het gaat daarbij zowel om nieuwe bedrijven als om innovatie in bestaande bedrijven.

Decentralisatie van taken

Het takenpakket van de gemeente is de afgelopen jaren flink gegroeid en groeit nog verder. Denk aan: de uitvoering van de sociale wetgeving en de maatschappelijke zorg. De gemeente wordt het eerste loket voor inwoners voor alle overheidstaken. Dit vergt kennis, kunde en capaciteit binnen de gemeentelijke organisatie.

2.2. Gilze en Rijen in 2012

Voor de ontwikkeling van de toekomstvisie hebben we eerst een 'foto' van de gemeente gemaakt. In deze paragraaf schetsen wij aan de hand van een aantal onderwerpen Gilze en Rijen in 2012. Voor een meer gedetailleerd beeld per onderwerp, verwijzen we naar de foto op de website van de gemeente: www.gilzerijen.nl.

Algemeen

De gemeente Gilze en Rijen heeft op 1 januari 2012 25.592 inwoners en bestaat uit de kernen: Gilze (7.408 inwoners) en Rijen (16.490 inwoners) en de twee kleinere kernen Molenschot (1.362 inwoners) en Hulten (332 inwoners).

De gemeente kent een aantal bijzondere locaties. Centraal in de gemeente ligt de vliegbasis. Deze ligt op een meer dan 500 hectare groot terrein met naast de militaire complexen ook grote aaneengesloten bosgebieden. De ligging van de basis is van invloed op de kernen van onze gemeente. Het vliegverkeer zorgt voor veel geluidsoverlast in kernen van onze gemeente. En de geluidscontouren beperken de mogelijkheden voor woningbouw.

Verder noemen we het asielzoekerscentrum Prinsenbos. Deze locatie valt binnen de kernvoorraad van het Centraal Opvangorgaan Asielzoekers (COA) en zal langjarig blijven bestaan. Het huisvestte op 1 januari 2012 zo'n 800 personen.

Bereikbaarheid

De gemeente is goed bereikbaar via de snelweg A58 en het NS-Station aan de spoorlijn Breda-Tilburg. De provinciale wegen Oosterhoutseweg (N631), Rijksweg (N282) en Langenbergseweg (N260) dragen eveneens bij aan de bereikbaarheid van de gemeente.

De bereikbaarheid binnen de gemeente is niet optimaal. Er zijn enkele fysieke barrières. De vliegbasis vormt een fysieke scheiding tussen de kernen Gilze en Rijen. En het spoor vormt een fysieke scheiding in Rijen.

Woonbehoeften en woonvormen

De totale woningvoorraad in Gilze en Rijen bedroeg op 1 januari 2011 10.790 woningen. Net als andere gemeenten in de regio is de verhouding tussen koop- en huurwoningen ongeveer 2/3^e koop en 1/3^e huur. Het Woonbehoefteonderzoek dat in het kader van de gemeentelijke Woonvisie is in 2011 is uitgevoerd, laat een (indicatief) woningtekort zien van 956 woningen in de periode 2011-2015. Dit komt overeen met tekorten die elders bestaan.

Er zijn verschillende vormen van ouderenhuisvesting: bejaarden- en seniorenwoningen, vormen van beschermd wonen, aanleun- en inleunwoningen. Door gezinsverdunding en verandering van gezinssamenstelling neemt de behoefte aan woonruimte toe en verandert de behoefte aan typen woningen. Ook de komst van arbeidsmigranten in onze gemeente stelt ons voor huisvestingsvraagstukken.

Leefbaarheid en veiligheid

De leefbaarheid en veiligheid in de dorpen is in algemene zin goed. Uit het landelijke onderzoek 'Waar staat je gemeente' uit 2010 blijkt dat de inwoners de kwaliteit van het leven in onze gemeente als 'goed' waarderen. Wel vinden zij de verkeersveiligheid onder de maat. Vooral in de kernen Gilze, Rijen en Hulten ervaren inwoners de gevolgen van de drukte op de verbindingswegen. Daarnaast vormt de spoorovergang in toenemende mate een 'hot spot' en neemt de oversteekbaarheid van het spoor in Rijen af, nu er steeds meer treinen passeren. Het treinverkeer zal nog verder toenemen.

Ten opzichte van andere gemeenten in de regio's Midden- en West-Brabant is de geregistreerde criminaliteit laag in Gilze en Rijen. Er is wel sprake van enige overlast van jongeren op bepaalde plekken in de bebouwde kom.

Voorzieningen in de kernen

De gemeente heeft een goed voorzieningenniveau. Het al genoemde onderzoek 'Waar staat je gemeente' vraagt op verschillende onderwerpen naar de waardering door inwoners. Uit het onderzoek blijkt dat Gilze en Rijen op het terrein van vrije tijd en vooral cultuur- en sportvoorzieningen, hoger scoort dan gemiddeld in Nederland.

Er zijn diverse voorzieningen in zowel Gilze als Rijen: bijvoorbeeld sociaal-culturele centra, bibliotheken, zorgcentra, sporthallen en zwembaden. Er zijn negen basisscholen in de gemeente en één dependance van een basisschool in het asielzoekerscentrum Prinsenbos. Ook Molenschot en Hulten hebben verschillende

voorzieningen: een basisschool, peuterspeelzaal en een gemeenschapshuis. In Molenschot komt een nieuwe multifunctionele accommodatie.

Werkgelegenheid

Wat betreft bedrijvigheid en werkgelegenheid is Gilze en Rijen een regionale factor van betekenis. Binnen de gemeentegrenzen waren er per 1 januari 2011 in totaal circa 12.650 banen. De omvang van de werkgelegenheid is even groot als de beroepsbevolking. De opbouw van de werkgelegenheid binnen de gemeente is breed. Er zijn enkele grote werkgevers. Daarnaast zijn er veel kleine en middenbedrijven die voor veel dynamiek zorgen en waar relatief veel mensen werken.

Buitengebied

De structuur van het buitengebied is een open agrarisch landschap, afgewisseld met bossen. Het buitengebied is bijna 90 % van de totale oppervlakte van onze gemeente. Ten opzichte van andere Brabantse gemeenten heeft de Gilze en Rijen veel bos en natuurlijk terrein (60 ha per 1000 inwoners, tegenover 35 ha gemiddeld). Het grootste deel van het buitengebied (70 %) heeft een agrarische bestemming. Er zijn verschillende soorten bedrijven waaronder rundveebedrijven en intensieve veehouderijbedrijven. In vergelijking met andere delen van Brabant is de sector van de intensieve veehouderij hier van beperkte omvang.

2.3. Ambities voor 2025

Voor 2025 hebben we ambities voor onze gemeente:

- versterken van onze positie als woongemeente in het groen tussen twee steden;
- benutten van onze strategische ligging aan belangrijke vervoersassen in Midden-Brabant en versterken van de positie als werkgelegenheidsgemeente met economisch duurzame en beeldbepalende bedrijven;
- versterken van de vitaliteit van kernen met goede voorzieningen op het vlak van sport en cultuur die optimaal worden gebruikt;
- versterken van de economische draagkracht van het buitengebied en van de belevingswaarde van dat buitengebied;

Bij die ambitie zijn eigen verantwoordelijkheid en zelfredzaamheid van inwoners en verenigingen voor ons belangrijke uitgangspunten. Wij zorgen voor de inwoners die dat zelf niet kunnen. Wij willen de kracht van de lokale gemeenschappen en ondernemerschap zo veel mogelijk stimuleren. Dat betekent dat wij vrijwilligerswerk en andere activiteiten die de sociale samenhang bevorderen, actief willen ondersteunen.

Belangrijke bestuurlijke ambities met het oog op 2025 zijn voor ons:

- meer 'van buiten naar binnen werken': wij luisteren goed naar de vraagstukken waarmee inwoners en maatschappelijke organisaties komen en nemen die als vertrekpunt van beleid en uitvoering;
- samen met inwoners, bedrijven en verenigingen vorm geven aan het gemeentelijk beleid en hen ook direct betrekken bij de uitvoering van beleid (beleid in 'coproductie'): **Wij zijn Gilze en Rijen!**;
- werken aan 'verbindend bestuur' door voortrekker te zijn in de samenwerking met buurgemeenten in het groene 'buffergebied' tussen Breda en Tilburg en een sterkere profilering van onze gemeente in dit groene gebied als een onderdeel van de regio Midden-Brabant.

In het volgende hoofdstuk werken wij deze inhoudelijke en bestuurlijke ambities verder uit voor de pijlers die onze gemeente dragen:

- dorpen in het groen tussen twee steden;
- wonen en leven met oog voor elkaar;
- ruimte voor bedrijvigheid;
- een mooi en duurzaam buitengebied;
- verbindend bestuur dicht bij de inwoners.

3. Gilze en Rijen 2025

3.1. Dorpen in het groen en tussen twee steden

Woningbouw

Gilze en Rijen is een aantrekkelijke woongemeente in het groen tussen twee steden. Dat willen we versterken en in regionaal verband uitdragen. Met het oog op het vitaal houden van de kernen zet de gemeente in op het realiseren van extra groei door het aantrekken van nieuwe inwoners. Dit is gekoppeld aan toename van de werkgelegenheid. We willen zo veel mogelijk mensen die binnen onze gemeenten hun brood verdienen ook maatschappelijk aan onze gemeente binden. We willen inspelen op een behoefte van veel mensen om dicht bij hun werk te wonen. Daarom moet het woningaanbod gevarieerd zijn: van betaalbare woningen en appartementen voor jonge gezinnen en ouderen tot exclusieve woonvormen.

In de gemeente is tot 2025 voldoende ruimte voor woningbouw voorhanden. Die ruimte is er zowel voor inbreiding in de bestaande kernen Rijen en Gilze als voor uitbreiding. Ons uitgangspunt is dat inbreiding voor uitbreiding gaat, als de bouwkosten dat toelaten. Wij willen de ruimte in en om de kernen Gilze en Rijen op een kwalitatief hoogwaardige manier invullen: met passende woningbouw of met publieke (groene) ruimte. Dat komt de kwaliteit van de bebouwde structuur van onze kernen ten goede. Uitbreidingslocaties zijn Wendel-Zuid en Gilze-Zuid in Gilze en Vliegende Vennen en de OOR-locatie in Rijen.

Wij kiezen ervoor om te bouwen voor een regionale behoefte. Daardoor blijft er voldoende draagkracht voor (winkel-)voorzieningen in de kernen Rijen en Gilze. Wij willen het meer 'stedelijke' karakter van Rijen versterken.

Wij willen ook in de kernen Hulten en Molenschot nieuwe woningen realiseren. Wij maken ons hard bij de provincie en het Rijk om daarvoor meer ruimte te krijgen. Wij zien kansen in het Besluit Militaire Luchtvaart dat in de nabije toekomst wordt aangepast en spelen hier actief op in.

De woningbouwontwikkeling in de kernen is nodig om de vitaliteit van de gemeenschappen in de toekomst te kunnen waarborgen. Op die manier zijn ze een plek waar jongeren en ouderen kunnen blijven wonen of zich juist kunnen vestigen.

Naast het bouwen van nieuwe woningen maken we ook werk van de kwalitatieve verbetering van de bestaande woningvoorraad in alle kernen. Het gaat hier om zaken als verduurzaming en leeftijdsbestendig maken van de woningen. Maar het gaat ook om betaalbare woningen voor starters en senioren. Ook willen we op korte termijn goede huisvesting voor arbeidsmigranten. Hierover maken we concrete afspraken met de woningcorporaties. Daarnaast willen we in alle kernen ruimte geven aan zogenaamd Collectief Particulier Opdrachtgeverschap; ruimte voor mensen die samen een aantal wooneenheden willen bouwen.

Voorzieningen in de kernen

Speerpunt van gemeentelijk beleid is en blijft het waarborgen van vitaliteit van de kernen, leefbaarheid en draagvlak voor voorzieningen. Daarin zijn voldoende voorzieningen op het vlak van detailhandel, cultuur en sport belangrijk. De gemeente zet zich in voor behoud en verbetering van bestaande voorzieningen en het realiseren van nieuwe voorzieningen (met name detailhandel) in de centra van Gilze en in Rijen.

Wij streven naar een evenwichtige spreiding van voorzieningen, zowel tussen de kernen als in regionaal verband. Onze inwoners hebben baat bij de volwaardige en goed bereikbare stedelijke voorzieningen (zoals schouwburg, bioscoop en theater) in Breda en Tilburg. Aan de andere kant komen inwoners uit die gemeenten naar onze gemeente om te recreëren en te genieten van de bossen en het cultuurlandschap. Wij streven binnen Gilze en Rijen geen grootstedelijke voorzieningen na. Het winkelaanbod in Rijen is breder dan alleen voor de boodschappen. Men moet er kunnen 'shoppen'.

Om bij teruglopende financiële middelen van de gemeente de voorzieningen in stand te houden en de vitaliteit van de kernen te behouden en te versterken, moeten we een groter beroep doen op de zelfwerkzaamheid en het zelforganiserend vermogen van de verenigingen, ondernemers en inwoners. De gemeente blijft uiteraard verantwoordelijk voor het groot onderhoud aan voorzieningen. Wij laten de exploitatie van voorzieningen voor sport, cultuur en vrije tijd zo veel mogelijk over aan de verenigingen die er gebruik van maken. Uitgangspunt is een verantwoorde exploitatie van de accommodaties. Sportverenigingen moeten zelf in staat zijn om het ledenpeil op zodanig niveau te houden dat zij levensvatbaar zijn en blijven. Als het aantal leden onder een kritische grens dreigt te komen, dan verwachten wij dat verenigingen gaan samenwerken of zo nodig samengaan in een vereniging met een bredere basis. Als gemeente willen wij daarin niet sturen, maar desgewenst wel bemiddelen.

Wij verwachten van beheerders van de culturele centra en gemeenschapshuizen dat zij er alles aan doen om de bezettingsgraad en het gebruik van de voorzieningen te optimaliseren. Doelstelling van de gemeente is een verantwoorde exploitatie voor de culturele centra De Schakel en De Boodschap in Gilze en in Rijen en de gemeenschapshuizen De Chump en De Rietakker in Hulten en Molenschot. Dit kan bijvoorbeeld door een goede promotie van activiteiten en door zo veel mogelijk verenigingen en instellingen op het vlak van welzijn en cultuur gebruik te laten maken van de centra. De centra en gemeenschapshuizen kunnen niet alleen meer door de gemeente in stand worden gehouden. We verwachten van de inwoners van de kernen een actieve rol om ze tot een blijvend succes te maken.

Bereikbaarheid

Wij vinden goede bereikbaarheid van onze gemeente zeer belangrijk, omdat bereikbaarheid één van de pijlers is van de bedrijvigheid en werkgelegenheid in Gilze en Rijen. Wij willen een impuls geven aan de ontwikkeling van de stationsomgeving in Rijen, zodat meer reizigers gebruik gaan maken van het openbaar vervoer. Dat

betekent vestiging van bedrijven in de omgeving ten zuiden van het station. Ook willen wij goede *park&ride* faciliteiten bij het station.

In regionaal verband willen wij investeren in het faciliteren van economische bedrijvigheid nabij het knooppunt Nerhoven bij de A58. Wij gaan voor een verbreding van de A58 die de doorstroom en de aantrekkelijkheid van de weg verder vergroot en bepleiten dat in regionaal verband bij de rijksoverheid. Uiteraard dient verbreding gepaard te gaan met goede bescherming tegen verkeerslawaaai. Het woongenot in Gilze mag niet onder de verbreding lijden.

Veel van onze scholieren stappen dagelijks op de fiets richting hun middelbare scholen in Dongen, Oosterhout, Breda of Tilburg. Wij zetten ons in voor hun veiligheid. Dat doen we ook voor de veiligheid en mobiliteit van ouderen en gehandicapten. Bij de provincie en vervoerders maken wij ons sterk voor verbetering van het openbaar vervoer in onze gemeente. Wij investeren in oversteekbaarheid van spoor en wegen, in verbetering van de wegenstructuur met gescheiden banen voor fietsers en gemotoriseerd verkeer, heldere bewegwijzering en wij zorgen voor goed onderhoud van fietspaden en trottoirs. Onnodig vrachtverkeer in de dorpscentra van Gilze en Rijen willen we tegengaan.

De spoorverbinding tussen Breda en Tilburg is een van de drukste trajecten in Nederland. De verwachting is dat de drukte op dit traject alleen maar toeneemt. De gemeente zet zich bij de ontwikkeling van het stationsgebied in voor het realiseren van een tunnel of brug voor fietsers en voetgangers bij het spoor.

Voor de bereikbaarheid en ontsluiting van Rijen streven we voorts naar een tunnel bij de Oosterhoutseweg. Hierover voert de gemeente overleg met provincie, Prorail, NS en het ministerie van Infrastructuur en Milieu.

Wij zorgen voor voldoende parkeergelegenheid met vrij parkeren in de centrumgebieden van Gilze en Rijen (met parkeerschijf). Wij zien op dit punt geen grote knelpunten voor de komende jaren en zetten in afstemming met de winkeliersverenigingen het huidige parkeerbeleid voort.

Bij de kwaliteit van wonen en leven in Gilze en Rijen hoort ook beperking van de overlast van vliegverkeerslawaaai vanwege het vliegveld. Daartoe voeren we voortdurend overleg met vertegenwoordigers van de vliegbasis en van het ministerie van Defensie.

3.2. Wonen en leven met oog voor elkaar

Iedereen die in Gilze en Rijen woont, moet kunnen meedoen aan onze samenleving: jong en oud, mensen met een krappe of juist een ruime beurs, geboren en getogen in onze gemeente of van elders in Nederland of daarbuiten afkomstig. Een overzichtelijke samenleving als die in onze kernen, biedt volop aanknopingspunten om meer samenhang en veerkracht te ontwikkelen. We hebben oog voor elkaar en laten mede-inwoners niet aan hun lot over. Kwaliteit van leven in onze gemeente hangt samen met welzijn en gezondheid van de inwoners. Wij blijven inzetten op kwalitatief goede voorzieningen voor onderwijs, sport, cultuur en welzijn voor jong en oud. Daardoor kan het beroep dat mensen doen op de maatschappelijke zorg en gezondheidszorg minder worden. Bovendien zijn voorzieningen noodzakelijk om een aantrekkelijke woon- en werkgemeente te blijven. Hier snijdt het mes dus aan twee kanten.

Wij doen een blijvend beroep op vrijwilligers en het bedrijfsleven als drijvende krachten voor voorzieningen op het vlak van sport, cultuur en welzijn. Hierbij bieden we de vrijwilligers ondersteuning.

Voor de zorg, het welzijn en deelname aan sport en cultuur zetten we in op zelfredzaamheid van inwoners. Inwoners moeten zelf de regie over hun leven in handen nemen. Inwoners moeten elkaar daar bij helpen. Inwoners die door omstandigheden tekortschieten in zelfredzaamheid en die niet kunnen deelnemen aan de samenleving blijven wij uiteraard een helpende hand bieden.

Sport en Cultuur: meedoen is het doel

De gemeente hecht grote waarde aan de deelname van inwoners van alle leeftijden aan sport- en bewegingsactiviteiten. Dit bevordert de volksgezondheid (fysiek en mentaal) en het welzijn van onze inwoners. Daarvoor zijn in Gilze en Rijen voldoende voorzieningen. Wij hebben in de kernen een bloeiend verenigingsleven op het vlak van cultuur en sport en dat willen we behouden en waar mogelijk versterken.

De verenigingen worden meer verantwoordelijk voor het exploiteren en onderhouden van de voorzieningen. Voor aanleg en groot onderhoud blijft de gemeente verantwoordelijk. Financiële bijdragen aan verenigingen zijn vooral gericht op de bevordering van deelname van verschillende bevolkingsgroepen aan de activiteiten van de verenigingen.

De gemeente wil samen met de verenigingen de vinger aan de pols houden om het draagvlak en het actieve kader die nodig zijn voor duurzaam levensvatbare sportorganisaties te behouden. Als verenigingen initiatieven nemen om met elkaar die levensvatbaarheid te verbeteren, dan kunnen wij daarbij ondersteunen en verbinden.

Er zijn vele voorbeelden (groot en klein) van culturele activiteiten in de gemeente. De veelheid moet rijkheid betekenen en mag geen versnippering met zich meebrengen. De culturele centra in Gilze en Rijen en de gemeenschapshuizen in Hulten en Molenschot bieden de voorwaarden voor een breed aanbod van culturele

activiteiten. Wij willen het gebruik van deze centra optimaliseren en efficiency van de bedrijfsvoering verbeteren.

Het beleid van de gemeente richt zich de komende 15 jaar op het in stand houden van de bestaande (primaire) onderwijsvoorzieningen in de vier kernen. Bij nieuwbouw van onderwijsvoorzieningen staat het concept van de Brede School centraal. Binnen dit concept verknopen wij functies op het gebied van onderwijs, sport en jeugdzorg met elkaar.

Maatschappelijke zorg

De samenstelling van de bevolking verandert. De aandacht voor de ouder wordende mens, zijn woonomstandigheden, sociale contacten, tijdsbesteding en zorgbehoefte neemt verder toe. De gemeente zorgt er als regisseur voor dat wie ondersteuning behoeft, deze ook krijgt.

De kracht van Gilze en Rijen op het vlak van maatschappelijke zorg is de gemeenschapszin. Deze staat wel onder druk vanwege individualisering en 'ontvlechting' van inwoners in de samenleving, ook in onze dorpen. Zelfredzaamheid en passende zorg voor inwoners worden steeds belangrijker. Dit uitgangspunt geldt voor alle maatschappelijke sectoren.

De kwaliteit van maatschappelijke zorg verbetert als de samenhang in het totale aanbod vergroot. We willen de samenwerking tussen organisaties in de zorgketen vergroten. Wij nemen daartoe het initiatief en voeren daarop regie. In de samenwerking met de zorgverleners staat voor ons niet de subsidierelatie centraal, maar het maatschappelijke resultaat. Hierover maken we concrete afspraken met uitvoeringsorganisaties. Bij de regie richten we ons op de keten van zorginstaties en op netwerken rond individuele en groepen zorgvragers.

Hoewel de gemeente een blijvend beroep doet op de zelfredzaamheid en het zelforganiserend vermogen van inwoners, willen we ook een gemeente zijn die oog heeft voor en maatwerk levert bij sociale problemen. In het welzijnsbeleid brengt de gemeente, in aanvulling op de wettelijke taken, een 'plus' aan voor mensen die extra ondersteuning nodig hebben en die niet kunnen terugvallen op de directe omgeving van familie, vrienden of burens.

Werk en inkomen

De gemeente draagt er door stimulering van economische bedrijvigheid (zie ook volgende paragraaf) aan bij dat inwoners werk en inkomen hebben. Voor de gemeente staat de eigen verantwoordelijkheid van inwoners voor werk en inkomen voorop. Daarbij willen wij voorkomen dat inwoners onder de armoedegrens zakken. Wij ondersteunen inwoners die zich voor onoverkomelijke problemen gesteld zien als het gaat om inkomen. Wij doen dit niet alleen door wettelijke regelingen voor inkomensondersteuning zorgvuldig en met oog voor de concrete behoeften uit te voeren. Wij doen dit ook door eraan bij te dragen dat mensen geholpen worden bij het aanpassen van hun bestedingspatroon aan veranderende omstandigheden. We kijken met hen naar verbetering van de manier waarop zij omgaan met hun inkomen en uitgaven. Ook hierbij staat de eigen verantwoordelijkheid voorop.

Kwaliteit van de openbare ruimte

Bij de kwaliteit van de openbare ruimte gaat het over het beheer en onderhoud van straten, fietspaden, trottoirs, groenperken en plantsoenen. Waar kunst een toegevoegde waarde heeft in de beleving van de openbare ruimte, voeren wij een actief beleid om die te realiseren in samenspraak met inwoners.

Als inwoners en bedrijven een grotere verantwoordelijkheid willen dragen voor het in stand houden en beheren van de openbare ruimte, geven wij hen daarvoor de ruimte en stellen wij faciliteiten beschikbaar. Grootonderhoud nemen wij te allen tijde zelf voor onze rekening.

Wij kiezen ervoor om te differentiëren per kern en wijk voor de kwaliteit van de openbare ruimte. Het gaat om maatwerk per kern en wijk. Dit betekent bijvoorbeeld dat we voor de dorpscentra een hoger kwaliteitsniveau nastreven dan voor buitenwijken.

Wij willen de ruimte geven aan zelfwerkzaamheid en het zelforganiserend vermogen van inwoners op wijkniveau, bijvoorbeeld door wijkbudgetten te geven aan inwoners. Die kunnen zij, binnen bepaalde randvoorwaarden (onderhoudsniveaus), zelf besteden aan het onderhoud en de opwaardering van de openbare ruimte. Dit laat onverlet dat de gemeente verantwoordelijk blijft voor het bepalen van de het niveau van de kwaliteit van de openbare ruimte. De gemeenteraad blijft daartoe beeldkwaliteitsplannen vaststellen.

3.3. Ruimte voor nieuwe bedrijvigheid

De gemeente Gilze en Rijen kent relatief veel werkgelegenheid. Ook in de toekomst willen wij ons profileren als gemeente waar wordt gewoond en gewerkt. Wij blijven inzetten op versterking van de bedrijvigheid op de drie bedrijventerreinen, zowel door het revitaliseren van bestaande bedrijventerreinen en het tegengaan van leegstand van bedrijfspanden, als door het voeren van een actieve acquisitie voor Midden-Brabant Poort. We werken actief met de andere gemeenten in de regio samen.

Leegstand van (bedrijfs-)panden in de woonkernen willen wij actief tegengaan. Wij willen bevorderen dat ze voor bedrijvigheid worden benut. Kleinschalige bedrijven die in woonbebouwing en de centra van Gilze en Rijen passen, kunnen daar in principe worden gevestigd. Vrijkomende bedrijfsruimten in het buitengebied kunnen worden ingevuld door nieuwe bedrijvigheid mits die landschappelijk is in te passen en niet in conflict komt met bestaande agrarische activiteiten of natuur- en landschapswaarden.

Midpoint agenda is leidend

De gemeente werkt aan de economische ontwikkeling van de regio in het 'Midpoint Brabant'. Dit is een samenwerking van overheden, ondernemers en onderwijs- en onderzoeksinstituten. 'Midpoint' concentreert zich op het realiseren van innovatieve verbindingen in vier sectoren:

- logistiek ('*logistics*');
- toerisme & recreatie ('*leisure boulevard*');
- zorg & wellness ('*life sciences*');
- luchtvaart & industrieel onderhoud ('*aerospace & maintenance*').

De kracht van onze lokale economie zien wij als een afgeleide van (inter-)nationale en regionale ontwikkelingen. Wij worden sterker als de omgeving waarbinnen wij opereren sterker wordt. Met name het laatste speerpunt van de Midpoint-agenda biedt aanknopingspunten voor de ontwikkeling van onze lokale economie. De werving van bedrijven die nu al plaatsvindt, wordt de komende jaren met prioriteit doorgezet. Daarnaast blijven wij inzetten op het aantrekken van een diversiteit aan bedrijvigheid.

Ook de regionale ambitie van '*leisure boulevard*' biedt aanknopingspunten voor versterking van onze economische structuur. Deze ambitie wordt gedragen door belangrijke toeristische trekkers in de regio, zoals De Efteling en Beekse Bergen. De bijdrage van onze gemeente aan de regionale ambitie is gelegen op het vlak van (korte) verblijfsmogelijkheden voor bezoekers in hotels en op campings en van fietsen en wandelen (extensieve recreatie) in het buitengebied.

Bedrijvigheid op bedrijventerreinen

Wij willen de ontwikkeling van knooppunt Nerhoven nabij de A58 mogelijk maken. De ontwikkeling van het knooppunt Nerhoven / MBP zien wij als een strategische opgave die een economische impuls kan geven aan de hele regio.

Naast de 20 hectare aan direct uitgeefbare bedrijfslocaties op het Midden-Brabant Poort (MBP) richten we ons op revitalisering van bestaande bedrijventerreinen Broekakkers en Haansberg. MBP heeft een regionale werkgelegenheidsfunctie. De locaties Broekakkers en Haansberg komen primair tegemoet aan de lokale behoeften. Verbetering van de verkeersontsluiting is noodzakelijk om de bereikbaarheid van Haansberg te verbeteren.

Bedrijvigheid in de woonkernen

De gemeente hecht veel waarde aan het behoud van passende bedrijvigheid in de kernen. Die draagt bij aan de vitaliteit van de kernen. Winkeliers voelen naast de economische recessie ook de gevolgen van de digitalisering van dienstverlening (door steeds meer internetwinkels). Deze ontwikkeling zal de komende jaren doorzetten, waardoor naar verwachting steeds meer winkels in het centrumgebied onder flinke druk komen te staan.

De gemeente wil meedenken met ondernemers om leegstand te voorkomen. Hierbij komen ook initiatieven buiten de traditionele detailhandel in beeld, zoals kinderopvang, lunchrestaurants, recreatieve ondernemingen en kleinschalige administratiebureaus. Wij willen ruimte bieden aan ondernemers om kleine bedrijfjes in woonwijken te vestigen. Uiteraard hebben wij hierbij oog voor de woonkwaliteit en voor het voorkomen en beperken van overlast vanwege bedrijfsactiviteiten of verkeersaantrekkende werking.

De gemeente wil zich samen met ondernemers blijven inspannen voor het creëren van nieuwe werkgelegenheid in de gemeente. Wij doen dit door samen met ondernemers over de grenzen van hun eigen sector te kijken naar een duurzame economische structuur. Wij hechten aan goede communicatie en accounthouderschap via de gemeentelijke bedrijvencontactfunctionaris.

Bedrijvigheid in het buitengebied

Gilze en Rijen heeft een groot buitengebied met veel agrarische bedrijven, met name intensieve veeteeltbedrijven en rundveehouderijen. De agrarische bedrijvigheid blijft van primair belang in het buitengebied. De verdergaande liberalisering van de agrarische sector zal onherroepelijk leiden tot schaalvergroting en tot vermindering van het aantal bedrijven. Blijvende ondernemers moeten hun bedrijven optimaal kunnen inrichten. Daarbij is onder meer verbreding van hun bedrijfsactiviteiten aan de orde.

De gemeente ondersteunt initiatieven om vrijkomende agrarische bebouwing te gebruiken voor nieuwe vormen van ondernemerschap. De gemeente wil kansen creëren voor 'ondernemen in een groen decor'. Daarnaast geven we enige ruimte aan initiatieven voor nieuwe landgoederen. Voor ons staat daarbij wel voorop dat nieuwe activiteiten in het buitengebied niet de ontwikkeling van de agrarische activiteiten in de weg staan.

3.4. Een mooi en duurzaam buitengebied

Wij willen de belevingswaarde van ons omvangrijke buitengebied verder versterken. Wij willen het mooie landschap, met zijn authentieke boerderijen en de aanwezige natuurwaarden waarborgen voor toekomstige generaties. Ons buitengebied leent zich uitstekend voor recreatief fietsen en wandelen. Er valt veel te genieten. Wij gaan met agrarische ondernemers, natuur- en milieuverenigingen en terreinbeherende organisaties in gesprek, om te zorgen dat de potentie van het buitengebied voor extensieve recreatie ten volle wordt benut. Onze rol is die van regisseur. De realisatie van ontwikkeling van het buitengebied is in handen van de particuliere bedrijven en andere instanties. Met hen willen wij inzetten op het verder verfraaien en het beter toegankelijk maken van het buitengebied.

De agrarische activiteiten in het buitengebied staan voorop. Maar aanvullend kunnen de landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteit en waar mogelijk ook natuurwaarden, verder worden versterkt. Wij sluiten aan bij de inspanningen van de provincie en het waterschap op het gebied van klimaatadaptatie (inspelen op klimaatverandering) en verduurzaming van de landbouw.

Landbouw

Hoogwaardige landschappelijke kwaliteit van het buitengebied is gebaat bij vitale agrarische bedrijvigheid. De gemeente wil daarom de landbouwsector behouden en versterken. De gemeente steunt initiatieven van onder meer ZLTO om verbreding van economische activiteiten te stimuleren. Van agrarische ondernemers wordt verwacht dat ook zij hun bijdrage leveren aan de kwaliteit van het landschap.

Passende natuurontwikkeling

De kwaliteit van het buitengebied van Gilze en Rijen ligt vooral in de belevingswaarde van het landschap. Natuur is in onze gemeente vooral gebruiksnatuur met een recreatieve waarde. De natuurwaarden zijn met name bosnatuur en de potentiële ecologische verbindingszone (EVZ) tussen Boswachterij Dorst en de Chaamse bossen (EVZ Boomkikker) en de EVZ De Grote Ley.

Initiatieven voor natuurontwikkeling laten we over aan particulieren (maatschappelijke groepen, terreinbeherende organisaties, Defensie en bedrijven). Als de gemeente een rol kan spelen om partijen bij elkaar te brengen, dan willen wij dat graag doen. Indien tussen partijen overeenstemming bestaat over natuurontwikkeling, zal de gemeente daaraan ruimte bieden en met een beperkte een beperkte bijdrage ondersteunen.

Landschapsbeheer en onderhoud

De inzet van de gemeente richt zich op het benutten en versterken van de landschappelijke waarde van het buitengebied. Voor het onderhoud van het buitengebied voert de gemeente niet zelf het beheer. Grote terreinbeherende organisaties in de gemeente zijn Staatsbosbeheer en het ministerie van Defensie. De gemeente overlegt met deze organisaties en met de ZLTO¹ en de NLGR² over de

---

¹ Zuidelijke land- en tuinbouw organisatie

kwaliteit van het buitengebied. Daarnaast stimuleert de gemeente particulieren tot verbetering, beheer en onderhoud van het landschap en de cultuurhistorische waarden daarin.

De gemeente wil verrommeling van het landschap voorkomen. Landschappelijke inpassing van bouwwerken en van (nieuwe) bedrijfsactiviteiten heeft hoge prioriteit. Daarop richten we het toezicht op en de handhaving van het bestemmingsplan buitengebied.

---

² Natuur- en Landschapsvereniging Gilze en Rijen

3.5. Verbindend bestuur dicht bij de burger

De gemeente wil een verbindend en toegankelijk bestuur zijn dicht bij de inwoners. Wij willen meer vanuit maatschappelijk en regionaal perspectief gaan werken. Wij leveren een actieve bijdrage in de samenwerking in de regio Midden-Brabant, bijvoorbeeld door onze bijdrage in Midpoint en het Regionaal Overleg Midden-Brabant (ROM). Binnen de regio trekken we samen op met onze buurgemeenten in het groene gebied tussen de steden. Wij doen dit vanuit onze overtuiging dat een combinatie van een sterk groen gebied en een stedelijk gebied van groot belang is voor de regio als aantrekkelijk werk-, woon- en leefgebied. Vanuit die gezamenlijkheid willen we samenwerken met Tilburg.

We werken verder aan de verbetering van de communicatie met onze inwoners en laten hen vroegtijdig deelnemen in beleidsprocessen, voordat we beslissingen nemen. Coproductie van beleid wordt de norm voor de gemeente. Kernbegrippen voor de ontwikkeling van nieuw beleid zijn: draagvlak, uitvoeringsgericht en integraal.

Slagvaardiger en effectiever

Wij willen slagvaardig en effectief opereren. Maatschappelijke veranderingen gaan steeds sneller. Daar moeten wij ruimte aan geven en ondersteuning op maat voor bieden. Plannen moeten sneller worden gemaakt en de stap van plan naar uitvoering moet korter.

Ook de samenhang tussen maatschappelijke ontwikkelingen neemt toe. Dat betekent dat wij de samenhang in beleid, plannen en uitvoering moeten vergroten. Zowel in de besluitvorming als in de communicatie zal die samenhang voor de burger nadrukkelijk zichtbaar moeten zijn.

Meer samenwerking in de regio

Gilze en Rijen blijft een zelfstandige gemeente. Vanuit die zelfstandige positie zoeken wij wel nadrukkelijk de samenwerking met ons omringende gemeenten. We zoeken vaste samenwerkingsverbanden. Samenwerking op ad hoc basis achten wij niet meer wenselijk. We werken samen met de buurgemeenten, omdat de ontwikkeling van onze gemeente onlosmakelijk verbonden is met de ontwikkeling van de regio. Wij nemen het initiatief om met de andere groene gemeenten tussen Breda en Tilburg zo veel mogelijk gezamenlijk op te trekken in de regio Midden-Brabant. De regio Midden-Brabant is voor ons hét bestuurlijke orgaan waar we op strategisch niveau samenwerken aan een sterkere regio.

Wij werken samen met buurgemeenten om de kwaliteit en de efficiency van de bedrijfsvoering en dienstverlening te vergroten en de kwetsbaarheid van de organisatie te verminderen. De taken die de komende jaren op de gemeenten afkomen, vragen om meer inzet en kwaliteit van de gemeente. Er is een kwaliteitsimpuls nodig en die realiseren we niet door onze eigen organisatie uit te breiden. Dat kunnen en willen wij niet betalen. Samenwerken kan wel. Wij voorzien dat ambtelijke diensten van onze gemeente met die van buurgemeenten op onderdelen samengaan. Wij zetten hierbij in op intensieve samenwerking met Goirle,

Alphen-Chaam en Baarle-Nassau. Daarnaast blijven we met Dongen in gesprek over samenwerking op onderdelen van het gemeentelijk beleid.

Verdere verbetering communicatie

Het gemeentebestuur van Gilze en Rijen wordt over het algemeen gewaardeerd door inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties. Wij werken samen met inwoners aan de realisatie van plannen, zoals dat bij de integrale dorppontontwikkelingsplannen van Hulten en Molenschot is gebeurd. Dat het goed gaat, is geen reden om stil te zitten. We willen de communicatie met inwoners en maatschappelijke partners verder verbeteren en moderniseren.

Dat doen we door op verschillende manieren te communiceren, afhankelijk van over welke onderwerpen het gaat en op welke wijze de burger betrokken is. Wij willen het palet aan communicatiemogelijkheden uitbreiden. Niet alleen communicatie via papier, maar ook mondeling en via sociale media. Maar directe en persoonlijke contacten blijven belangrijk.

Nu nog moeten inwoners naar het gemeentehuis komen om met ons te overleggen. Nadrukkelijk willen we over bijvoorbeeld de kwaliteit van de openbare ruimte met de inwoners en betrokken organisaties communiceren in de wijken en dorpen. Wij willen als gemeente ook meer zichtbaar zijn in de wijk. Zowel om met de inwoners te praten als ook om te laten zien wat de gemeente doet.

Bij communicatie over beleid en over projecten maken we vooraf helder op welke onderwerpen en op welke wijze de burger inbreng kan hebben en wat de gemeente met deze inbreng doet.

De kwaliteit verbetert niet alleen door verbetering van processen en producten op het vlak van communicatie. Belangrijk is ook de houding en opstelling van bestuurders en ambtenaren. De kwaliteit verbetert doordat de gemeente helder is naar de burger over wat deze kan verwachten van zijn inbreng bij de gemeente en over besluitvorming. In onze communicatie willen we meer gaan denken 'van buiten naar binnen'; vanuit de positie van de burger kijken naar het wenselijke beleid en de taakuitvoering.

De gemeente pakt de regie

Wij zien de noodzaak tot (meer) samenwerking tussen organisaties op verschillende terreinen: zorg, welzijn, sport, cultuur, onderwijs en economie. Wij willen meer dan in het verleden hierop regie gaan voeren. De gemeente heeft het overzicht over wie wat doet en heeft de contacten. Wij brengen partijen bij elkaar om hen in een keten of op andere wijzen te laten samenwerken. De ene keer doen we dit door zelf actief met partijen samen te werken, de andere keer door samenwerking tussen private partijen aan te jagen en te ondersteunen. Als regisseur laten wij de spelers zelf hun spel spelen en wij zorgen ervoor dat zij in staat worden gesteld om dat op een goede manier te doen.

Als regisseur is de gemeente verbindend, stimulerend en soms faciliterend door inzet van middelen. De regisseurspositie geeft ons de gelegenheid om informatie te verkrijgen over maatschappelijke vraagstukken. Wij kunnen zo ook zien waar welke activiteiten en samenwerking nodig is om vraagstukken op individueel niveau,

groepsniveau, wijk- of dorpsniveau aan te pakken. Dat betekent ook dat wij als gemeente openstaan voor signalen over die vraagstukken.

De 'nieuwe ambtenaar'

De regierol doet een groot beroep op initiatief en omgevingsgerichtheid van onze medewerkers. Zij krijgen de verantwoordelijkheid om de samenwerking tot stand te brengen. Zij moeten zich bewust zijn van het krachtenveld buiten het gemeentehuis en er in kunnen acteren. Kwaliteiten van 'de nieuwe ambtenaar' hebben onder meer betrekking op het samen kunnen brengen van partijen en op het samenbinden van partijen rond maatschappelijke vraagstukken. Van medewerkers verwachten wij op dat vlak dat zij actief communiceren en initiatief nemen en wij verwachten van hen ondernemerschap en creativiteit. Deze competenties gaan het DNA van onze mensen vormen. De medewerkers mogen van het bestuur verwachten dat zij hen ondersteunen bij de ontwikkeling van de noodzakelijke competenties.

Wij vergen van al onze medewerkers dat zij ontvankelijk zijn voor de inbreng van de burger. Zij hebben niet alleen bestuurlijk invoelingsvermogen maar ook een invoelingsvermogen voor wat de burger beweegt en wat hem raakt en hoe hij wel en niet wil worden 'bediend'. Samenwerking met andere gemeenten en met organisaties in het maatschappelijk middenveld betekent dat onze medewerkers oog moet hebben voor het regionale en maatschappelijke karakter van vraagstukken.

De gemeente als werkgever

Op deze wijze kan de gemeente tegelijkertijd werken aan haar aantrekkelijkheid als werkgever. De gemeente Gilze en Rijen heeft jonge mensen dan veel te bieden. Zij krijgen een breed werkveld. Zij opereren dicht bij en in direct contact met bestuurders. Zij werken met nieuwe communicatievormen en in nieuwe omgangsvormen met inwoners, instellingen en bedrijven. En zij hebben goede mogelijkheden om zich te scholen, te ontplooien en te groeien.

4. Hoe nu verder?

De gemeenteraad stelt deze toekomstvisie vast in zijn vergadering van 23 april 2012. De toekomstvisie geeft onze bestuurlijke ambities weer en de richtingen die wij als gemeente, samen met onze inwoners en partners willen inzetten om onze ambities te kunnen realiseren. De visie verbindt doelstellingen van beleid door onderliggende intenties zichtbaar te maken en dit te vertalen naar veranderende rollen, nieuwe samenwerkingsrelaties en werkwijzen. De visie vormt de basis voor de formulering van beleid en van projecten en activiteiten. Zij nodigt uit om projecten en beleidsdocumenten concreet in te vullen en samen met partijen vorm te geven.

Maar: papier is geduldig! Wij willen voorkomen dat na het vaststellen van deze toekomstvisie, het enthousiasme bij maatschappelijke partners wegebt. Daarom werken we de visie na besluitvorming uit in een praktisch actieprogramma, dat onder ambtelijke regie van de gemeentesecretaris wordt uitgevoerd.

Over de voortgang van dit actieprogramma communiceert het college regelmatig met de gemeenteraad. Wij zien deze toekomstvisie als een levend document dat we dan ook periodiek herijken en waarvan we de richtingen zo nodig zullen bijstellen. Dat gebeurt in intensief contact tussen college en raad en in open communicatie naar onze inwoners.

De inhoud van deze visie werken we op verschillende terreinen verder uit. Dat doen we ten eerste op ruimtelijk gebied in een structuurvisie op grond van de nieuwe Wet op de ruimtelijke ordening. In regionaal verband werken we aan de opstelling van een regionale structuurvisie, die het bredere kader is voor de ruimtelijke en economische ontwikkeling van onze gemeente.

De Woonvisie 2011 is klaar. De richting die daarin wordt aangegeven komt overeen met deze toekomstvisie. Het accent ligt de komende jaren op de realisatie van de Woonvisie.

We hebben al een groenstructuurplan vastgesteld. In deze toekomstvisie worden nog enkele accenten gelegd. Waar het nu op aan komt is dat de gemeente het groenstructuurplan en de accenten in deze visie daadwerkelijk uitvoert. Voor ons beeld van de ontwikkeling van de detailhandel en bedrijventerreinen sluiten we aan op de visie die in regionaal verband wordt opgesteld.

Daarnaast werken wij de keuzes en richtingen in deze visie uit op sociaal-maatschappelijk gebied. De nieuwe taken die we over krijgen van het Rijk (Wet werken naar vermogen, Jeugdzorg en de decentralisatie van de Awbz – Algemene wet bijzondere ziektekosten) en de nieuwe manier van werken bij het uitvoeren van deze wettelijke taken, werken we uit in het project “De Kanteling en de drie decentralisaties”.

Op wijkniveau ontwikkelen wij plannen voor beeldkwaliteit, leefbaarheid, samenhang en sociale veiligheid met inbreng van de betrokken bewoners.

Deze visie is geen blauwdruk, maar een stip op de horizon die richting geeft aan het beleid, de organisatie en de activiteiten van de gemeente. Samen met de meer operationele plannen en nota's geeft zij richting aan de toekomst van Gilze en Rijen. Die toekomst is er een van nieuwe bedrijvigheid, mensen die wonen, werken en leven in onze mooie gemeente. De eigenheid en identiteit van onze gemeente en de kernen daarbinnen, blijven gehandhaafd. De dorpen zijn vitale dorpen. Ook in de toekomst heeft Gilze en Rijen zijn herkenbare identiteit. Er is een balans tussen ontwikkeling van werken en wonen en de landelijke groene kwaliteiten. Om die balans te behouden, moeten veel gezamenlijke inspanningen worden verricht door gemeente, inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties. Om ook in de toekomst een krachtig bestuur te zijn dat optimaal inspeelt op de behoeften van inwoners, zoeken wij meer verbindingen met zowel onze inwoners en organisaties in de gemeente als in de regio.